

„A jövő könyvtára”

Magyar könyvtárosok nemzetközi együttműködése
szakmai konferencia – 2024

Idén hatodik alkalommal került sor a Székelyudvarhelyen megrendezett szakmai találkozóra, amelynek célja minden évben elsősorban a kapcsolatteremtés, -építés és -fenntartás. A Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár által meghirdetett eseményre a szakmai fejlődés lehetősége vonzza a résztvevőket, ugyanakkor legalább annyira profitálhatnak a kialakuló kapcsolatokból, mint az előadásokon elhangzottakból. Ez az egyik óriási vonzása a rendezvénynek, ezért éri meg újra és újra megszervezni, a találkozások hosszú távú eredménye miatt.

A konferenciáinknak általában nincsen központi témája, inkább olyan előadásokat próbálunk elhozni, amelyek a közkönyvtárakban dolgozókat érdekelhetik, hiszen a résztvevőink zöme innen érkezik, de találhatnak az érdeklődési körüknek megfelelő azokat is, akik például iskolakönyvtárból vagy nagyobb intézményekből látogatnak el hozzánk.

Ebben az évben Bujdosóné dr. Dani Erzsébetnek, a kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatójának előadásával indítottunk, aki egy folyamatban lévő kutatási

projektről számolt be *Könyves véleményvezérek a könyvtárban? Avagy a könyves influenszerek és a közkönyvtárak olvasásnépszerűsítő tevékenységének lehetséges metszéspontjai* címmel. A kutatásban arra voltak kíváncsiak, hogy a könyvtárak olvasásnépszerűsítő tevékenységei milyen állapotban vannak, és hogyan tudnak alkalmazkodni az influenszerek világához. Ehhez könyvtárvezetőket és könyves véleményvezéreket interjúoltak meg, a kutatási eredményeket pedig közvetlenül a konferencia előtt kapták meg, így annak kiértékelése még hátravan.

Fontosnak tartjuk, hogy mindig legyen gyermekfoglalkozásokkal kapcsolatos téma, így hívtuk meg idén Lovas-Szabó Kittit, aki korábban az egri Bródy Sándor Könyvtár munkatársa volt, most pedig az *a.lapozó meseklub* vezetője, és különböző workshopokat tart gyerekeknek és családoknak. Az ő „specialitása” a silent bookok avagy csendes könyvekre épülő tevékenység, ahol a szöveg nélküli, csupán illusztrációkkal elmesélt történet közös felfedezése után kézművesalkotások által dolgozzák fel az élményeket. Az előadásból kiderült, hogy ez a típusú foglalkozás nagyban hozzájárul a gyermekek fantáziájának kibontakozásához, fejleszti az önbizalmat és a kreativitást, önálló gondolkodásra és a gondolatok kifejezésére készlet. Remek lehetőséget teremt egy különleges tevékenység megvalósításához akár közkönyvtárakban, akár az iskolai könyvtárakban, ezt pedig élesben is kipróbálhatták a kollégák a konferencia másnapján, amikor Lovas-Szabó Kitti egy műhelyfoglalkozás keretében bemutatta a silent bookok varázslatos világát.

Lenni vagy nem lenni? Avagy mit vár el a fenntartó a könyvtáraktól? címmel Bíró Barna Botond, Hargita Megye Tanácsának elnöke tartott előadást, akit arra kérünk fel, hogy fejtse ki, mi az alapja a könyvtárak és azok fenntartói, vagyis az önkormányzatok közötti jó viszonyának. Mint kiderült, a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár jó utakon jár ennek a jó kapcsolatnak a fenntartásában, ugyanis az elvárás mindig az, hogy az intézmény kiszolgálja a lakosságot, méghozzá olyan módon, ami mindannyiunk érdekeit helyezi előtérbe. Minél több aktivitást várnak el, minél magasabb szinten, és bár a kulturális intézmények nem tartoznak a fenntartók elsődleges szempontjai közé, amikor a költségvetést tervezik, mindenképpen figyelnek és felfigyelnek a tevékenységeinkre. Érdemes tehát minél aktívabbnak lenni, a lehető legszélesebb közösségi körben, a minél hatékonyabb támogatottság érdekében. Bíró Barna hangsúlyozta, hogy a könyvtárak a helyi közösségek kulturális pillérei kell, hogy legyenek, és fontos megtalálniuk azt az identitást, ami a most felnövő generációk kultúrafogyasztási szokásaihoz igazodik oly módon, hogy azokat megfelelő módon tudja kiszolgálni.

Bár a nemzetközi jellege a szakmai találkozáson leginkább a Kárpát-medencére vonatkozik, minden évben meghívunk egy kollégát ennek határain túlról is annak érdekében, hogy a látókörünket tágítsuk, kitekinthessünk abból a közegekből, amely gyakran elég specifikus a magyar identitással rendelkező intézményeink körében. Merel Kuitert Hollandiából, a NOBB (Libraries of Noord-Oost Brabant) könyvtári rendszerből csatlakozott hozzánk, és online tartotta meg előadását, amelynek

a *Programming for and with young adults* címet adta. Azért kértük fel ennek a beszámolóknak a megtartására, mert a fiatal felnőttek generációja az, amelyik a legkevésbé látogatja a könyvtárakat világszerte, és kíváncsiak voltunk azokra a megoldásokra, amikkel becsalogatják a fiatalokat az intézményeikbe. Mint kiderült, bevonják őket a foglalkozásaik megtervezésébe a kitalálástól kezdve a megvalósításon át az élmények elemzéséig, figyelembe véve elsősorban az ő igényeiket. Eredményesnek bizonyult nálunk ez a módszer, és mindenképpen érdemes fontolóra venni, bevonni a fiatalokat a könyvtár vérkeringésébe, friss perspektívát szerezni általuk.

Kovácsné Koreny Ágnes, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója a 2024-es Közkönyvtári börséről számolt be, röviden bemutatva a nyertes pályázó könyvtárakat és azokat a projekteket, amelyekkel ezek pályáztak. Sok érdekes újdonságot láthattunk a különböző kategóriákban induló programokról, ráadásul egy nagy részükről plakátkiállítás is készült, amit kifüggesztettünk, így az előadások után meg lehetett tekinteni a könyvtárban. Minden évben lehetőséget biztosítunk az erdélyi könyvtáraknak is a bemutatkozásra. Ezúttal Agyagási Hajnal, a Maros Megyei Könyvtár osztályvezetője és Lázok Klára, a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár osztályvezető munkatársa a saját tevékenységeiről tájékoztatta a résztvevőket.

A konferencia másnapján kerekasztal-beszélgetések formájában folytatódott az előadások kiértékelése. Ez a forma lehetőséget teremt arra, hogy interaktívabb

módon lehessen átbeszélni az előző nap hallottakat, látottakat.

A konferenciát záró plenáris ülés és közös étkezés után a résztvevők ezúttal a Madarasi Hargitára látogathattak el, amely a székelyek szent hegyének számít csodálatos természeti adottságai révén.

A könyvtárunk által rendezett Nyitott könyvek éjszakája szintén egy olyan lehetőség, amely által a kollégák betekintést kaphatnak széles körű tevékenységeinkről, eltölthetnek egy mozgalmas estét, sőt becsatlakozhatnak a saját foglalkozásaikkal is. Így történt ez idén is, amikor a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárból érkező kollégák különböző programokat tartottak a könyvtárba betérő érdeklődőknek, gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt. Talán ez az egyik legnagyobb hozama a konferenciának és az általa kialakított kapcsolatoknak, az együttműködés jeles példája, ráadásul kölcsönös is, ugyanis könyvtárunk munkatársai novemberben majd Budapesten tartanak foglalkozásokat az FSZEK családi rendezvényén.

A találkozó egyik alapgondolata a generációk közti különbség kulcsfontossága volt a jövő könyvtárának perspektívájában. Több előadásban elhangzott, mennyire fontos közelíteni a különböző generációk közötti távolságot, megpróbálni áthidalni és közös nevezőre hozni az érdekeket. A könyv nagyon régóta a tudás és

„A találkozó egyik alapgondolata a generációk közti különbség kulcsfontossága volt a jövő könyvtárának perspektívájában.”

a kultúra forrásának számít, az információ átadásának elsődleges kútfője volt hosszú időn keresztül, ez azonban megváltozott az elmúlt évtizedekben, amivel meg kell próbálnunk lépést tartani úgy, hogy megőrizzük a könyvtárak legfontosabb szerepét, a tudás és az információ közvetítését.

A funkcionalitása is megváltozott a könyvtáraknak, fontos, hogy közösségi térként is szolgáljon, közösségi élményt nyújtson, és szervező erőként hasson az adott közösségen belül. Mindezen megváltozott körülmények halmazában a könyvtáros a közös nevező, ő a kapocs, ő az, akinek minduntalan meg kell újulnia, és lehetőségeihez mérten meg kell újítania az őt körülvevő teret, olyan atmoszférát teremtve, ahová kicsik és nagyok szívesen betérnek, igénylik és használják a könyvtár nyújtotta lehetőségeket.

Gálovits Rózsa